

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 17 Eylül 2025

Sayı : 14008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

34006

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. Saygılarımla.

Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU
Manisa Milletvekili

Aydın'ın Kuyucak ilçesine bağlı Çobanisa Mahallesi'nde şap hastalığı tespit edilmiş; hastalık nedeniyle Çobanisa, Çamdibi, Karapınar, Başaran, Azizabat, Horsunlu, İğdecik, Pamukören, Yöre, Pamucak, Kayran, Beşeylül ve merkez mahallelerinde sığır, koyun ve keçi türü hayvanların giriş-çıkışı yasaklanmıştır.

Şap hastalığı, Türkiye hayvancılığı için büyük bir tehdit oluşturmaktadır. Hastalığın görüldüğü bölgelerde karantina ve hayvan hareketliliği kısıtlamaları üreticiler üzerinde ciddi ekonomik kayıplara yol açmaktadır.

Kamuoyuna yansıyan bilgiler ve sahadan gelen şikâyetler, hastalığın bu denli yaygınlaşmasının nedenlerine ilişkin ciddi iddiaları da gündeme taşımaktadır. Gerek Bakanlık gerekse özel sektör tarafından üretilen aşılarda güvenliği ile ilgili soru işaretleri vardır. Hızlı üretim uğruna gerekli test ve prosedürlerin eksik yapıldığı, bu nedenle koruyucu olması gereken aşılarda hastalık yapıcı düzeyde etken taşıdığı öne sürülmektedir. Ayrıca salgının kontrol altına alınamamasının bir diğer nedeninin, dolaşımdaki virüs tipine karşı uygun aşının kullanılmaması olduğu ifade edilmektedir.

Bu iddialar hem aşılama programının güvenilirliği hem de hayvancılığın sürdürülebilirliği açısından büyük önem arz etmektedir.

Buna göre;

1. Türkiye genelinde 2023 ve 2024 yıllarında şap hastalığı nedeniyle kaç il, ilçe ve köy/mahallede karantina uygulanmıştır?
2. Şap hastalığı vakalarının yıllara göre dağılımı nasıldır? 2023 ve 2024 yıllarında toplam kaç vaka tespit edilmiştir?
3. Kuyucak ilçesinde tespit edilen şap hastalığı vakasının kaynağına dair herhangi bir araştırma yapılmış mıdır? Hastalığın bölgeye yayılımında hayvan hareketliliği, ithalat veya kaçak girişlerin etkisi olmuş mudur?
4. Türkiye genelinde şap hastalığına karşı yürütülen aşılama çalışmalarında 2022, 2023 ve 2024 yıllarında kaç doz aşı uygulanmıştır? Aşılamanın hayvan varlığına oranı nedir?
5. Gerek Bakanlık gerekse özel sektör tarafından üretilen şap aşılarda güvenliği hangi prosedürlerle denetlenmektedir? Bu aşılarda virüs taşıyıcı veya hastalık yapıcı seviyede risk oluşturup oluşturmadığı laboratuvar testleriyle teyit edilmiş midir?

6. Bir firmanın, üretmiş olduğu Sat1 tipi şap aşısını sadece etiket bilgilerini değiştirerek, Sat2 şap aşısıymış gibi piyasaya sürdüğünün tespit edildiği dile getirilmektedir. Bakanlığınızın bu usulsüzlüğü tespit ettiği ve firmanın ruhsatını askıya aldığı iddiası doğru mudur?
7. Salgının kontrol altına alınamamasında dolaşımdaki virüs tipine karşı uygun aşının kullanılmamasının neden olduğuna dair iddialar doğru mudur? Aşılama programında kullanılan aşılarda virüs tipine uygunluğu nasıl belirlenmektedir?
8. Aşı güvenliği ve etkinliği konusunda yaşanan sorunlar nedeniyle şap hastalığının yaygınlaşmasının önlenemediği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın açıklaması nedir?
9. Bakanlığınız bünyesinde üretimi yapılmakta olan aşılarda, hızlı bir şekilde üretilmesi adına ulusal ve uluslararası standartlara uygun olarak; gerekli kontrol, test ve sertifikasyon süreçlerine ilişkin eksik işlem yapılmış mıdır? Bu süreçleri denetleyen tarafsız bir kurum bulunmakta mıdır?
10. Şap aşısı üretimi yapmakta olan firmalara yönelik yapılan kontrollerde, uygunluk şartlarını taşımayan veya yanıltıcı bilgi içeren aşı ve tıbbi ürün üreterek piyasaya süren herhangi bir firma tespit edilmiş midir? Şayet tespit yapılmış ise ne gibi yaptırımlar uygulanmıştır?
11. Karantina kararları üreticiler üzerinde ciddi ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Bu kapsamda karantinadan etkilenen yetiştiricilere herhangi bir telafi edici destek veya tazminat ödemesi yapılacak mıdır? Yapılacaksa telafi için ayrılan tutar nedir?
12. Şap hastalığına karşı etkili bir mücadele için Bakanlığınızın 2025 yılı ve sonrası için yeni bir ulusal eylem planı bulunmakta mıdır?